

Handleiding
Uniform Pensioenoverzicht

~~2021~~2022

uniform
pensioen
overzicht

Inhoudsopgave

1. [Inleiding](#)
2. [Structuur van de modellen](#)
3. [Gebruiksaanwijzing](#)
4. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 1](#)
  - [Versie uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst \(aanspraak op uitkering\)](#)
  - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
  - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
5. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 2](#)
  - [Versie kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst \(aanspraak op kapitaal\)](#)
  - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
  - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
6. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 3](#)
  - [Versie premieovereenkomst \(beleggingsverzekering\)](#)
  - [Actieve- en gewezen deelnemers](#)
  - [Arbeidsongeschikt en uit dienst](#)
7. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 4](#)
  - [Ex-partner](#)
8. [Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 5](#)
  - [Pensioengerechtigden](#)

Over de handleiding

Deze handleiding bestaat uit twee delen. In het eerste deel (hoofdstuk 1, 2 en 3) vindt u algemene (wettelijke) informatie over de UPO-modellen. In het tweede deel (hoofdstuk 4 t/m 8) vindt u de verschillende modellen inclusief tekstuele uitleg. Deze uitleg helpt bij de ontwikkeling van de modellen.

Copyright UPO-format en iconen

- De UPO-modellen zijn op voordracht van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars door de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid vastgesteld.
- De iconenset is eigendom van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars.
- De iconen zijn geregistreerd bij het Benelux-Bureau voor de Intellectuele Eigendom.
- Het gebruik van de iconen en het tekstformat van het UPO wordt uitsluitend toegestaan aan pensioenuitvoerders in de zin van de Pensioenwet en de Wet verplichte beroepspensioenregeling, ten behoeve van de communicatie met deelnemers over het tweedepijlerpensioen. Gebruik door derden is alleen mogelijk na toestemming van de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars.
- Hoewel aan de totstandkoming van deze handleiding de uiterste zorg is besteed, aanvaarden de Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars geen aansprakelijkheid voor eventuele fouten en onvolkomenheden, noch voor de gevolgen hiervan.

1. Inleiding

Op grond van de Pensioenwet zijn pensioenuitvoerders verplicht deelnemers een Uniform Pensioenoverzicht (UPO) te verstrekken:

- Artikel 38: jaarlijks aan actieve deelnemers¹
- Artikel 40: jaarlijks ter beschikking stellen aan gewezen deelnemers, waarvan één keer in de vijf jaar het UPO actief (digitaal of schriftelijk) verstrekt dient te worden aan gewezen deelnemers
- Artikel 42: één keer in de vijf jaar aan gewezen partners
- Artikel 44: jaarlijks aan pensioengerechtigden

In artikel 48 is opgenomen dat de informatie in bovenstaande artikelen wordt verstrekt door middel van een UPO.

Doel Uniform Pensioenoverzicht

Het doel van het Uniform Pensioenoverzicht is om deelnemers en hun eventuele partner en kind(eren) jaarlijks inzicht te geven in hun huidige en toekomstige pensioensituatie. Van belang is dat de deelnemer het UPO zorgvuldig leest (en bewaart), weet welke pensioenopbouw hij voor zichzelf en zijn nabestaanden heeft, weet welke uitkering hij of zijn nabestaanden krijgen, welke mate van afhankelijkheden er zijn, en dat hij op ww.mijnpensioenoverzicht.nl een totaaloverzicht kan vinden.

Modellen 2021

Meer informatie over de UPO-modellen leest u in het volgende hoofdstuk en in deel twee van deze handleiding. Ten opzichte van de modellen 2021 zijn er géén aanpassingen gedaan (anders dan reguliere aanpassing van jaartallen). In de handleiding zijn op verzoek van uitvoerders t.o.v. de handleiding 2021 twee verduidelijkingen op pagina's 49 en 61 opgenomen, die zijn **grijs gemarkeerd**.

Gelaagd communiceren

De Pensioenfederatie en het Verbond van Verzekeraars hebben bij het verstrekken van de UPO-modellen door pensioenuitvoerders 'gelaagde communicatie' voor ogen.

Laag 1 is een trigger aan de deelnemer om het UPO tot zich te nemen. Dit is een stap die uitvoerders geheel zelf kunnen invullen. Het kan bijvoorbeeld een e-mail en/of een gekleurde envelop zijn met daarin het UPO als bijlage of een link naar de mijnomgeving. Geadviseerd wordt om in deze trigger te melden waarom het voor de deelnemer van belang is om de genoemde actie uit te voeren en/of het UPO te lezen en om de deelnemer te wijzen op mijnpensioenoverzicht.nl, omdat de deelnemer daar een totaaloverzicht kan vinden.

Laag 2 is het UPO zelf: het UPO bevat de basisinformatie over de huidige pensioensituatie van de deelnemer en kan gearchiveerd worden

Daarnaast zijn er in het UPO diverse links opgenomen, waarin verdiepende informatie en een totaaloverzicht gevonden kan worden. Bijvoorbeeld Mijnpensioenoverzicht.nl en een link naar Pensioen 1-2-3. De informatie achter deze links kan worden gezien als laag 3.

Het afronden van de bedragen bij de navigatiemetafoor

De pensioenkoepels adviseren pensioenuitvoerders de op het UPO getoonde prognosebedragen bij de navigatiemetafoor af te ronden. Wanneer een pensioenuitvoerder tot op de euro nauwkeurige

---

¹ Arbeidsongeschikten worden ook tot de actieven gerekend. Zij zijn op grond van de Pensioenwet immers nog deelnemer aan de pensioenregeling.

prognosebedragen op het UPO toont, dan kan dat een – ontorechte – schijn van absolute zekerheid van die prognose van de toekomst wekken. Terwijl het UPO is bedoeld om op basis van pensioenaanspraken een indicatie van toekomstige uitkeringsbedragen te geven. Om schijnzekerheid en verkeerde verwachtingen te voorkomen, is het advies om de prognosebedragen bij de navigatiemetafoor af te ronden, bijvoorbeeld op de volgende manier.

- Bedragen tussen 2 en 100 euro: afronden op hele euro's.
- Bedragen tussen 100 en 1000 euro: afronden op tientallen.
- Bedragen tussen 1000 en 5000 euro: afronden op vijftigtallen.
- Boven de 5000 euro: afronden op honderdtallen.

Dit is een voorbeeld, een pensioenuitvoerder kan andere afwegingen en uitgangspunten voor de afronding van bedragen hanteren die beter passend zijn met het oog op bijvoorbeeld de (kernmerken van) doelgroepen, hun pensioenopbouw en de context van de getoonde bedragen.

Voorbeeldteksten

De modellen voor het UPO en de handleiding bij het UPO bevatten voorbeeldteksten. Dit betekent dat pensioenuitvoerders de teksten zelf kunnen aanpassen of aanvullen, bijvoorbeeld om meer specifiek in te spelen op de eigen pensioenregeling of de behoeften van deelnemers. Omwille van de uniformiteit wordt uitvoerders gevraagd om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven. Let op: kopjes en iconen op de UPO-modellen mogen niet worden gewijzigd, hetzelfde geldt voor de volgorde van informatieblokken.

2. Structuur van de modellen

De modellen

In de Pensioenwet zijn verschillende vormen van pensioenregelingen vastgelegd. Per vorm stelt de Pensioenwet specifieke eisen aan de communicatie. Deze vormen zijn voor het Uniform Pensioenoverzicht (functioneel) samengevoegd in verschillende modellen. U kiest het model dat aansluit bij uw regeling.

Model 1. Uitkeringsovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op uitkering)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende vijf regelingen:

1. Eindloonregeling. Hierbij is de uitkering gebaseerd op het laatste salaris (inkomen).
2. Middelloonregeling. Hierbij wordt elk jaar pensioen opgebouwd over het salaris van dat jaar. De uitkering is gebaseerd op het gemiddeld verdiende salaris tijdens de loopbaan.
3. Vaste bedragenregeling. Hierbij wordt op basis van een bepaalde periode van deelneming een vast bedrag aan pensioen toegekend, onafhankelijk van de hoogte van het salaris.
4. Premiereregeling. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar gesteld om pensioen te verzekeren.
5. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om pensioen op te bouwen.

Model 2. Kapitaalovereenkomst en premieovereenkomst (aanspraak op kapitaal)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende drie regelingen:

1. Kapitaalregeling. Hierbij wordt een kapitaal verzekerd. Met dit kapitaal moet op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering worden aangekocht. De hoogte van dit te verzekeren kapitaal wordt vastgesteld aan de hand van de regels uit de pensioenbrief.
2. Premiereregeling. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. Met het pensioenkapitaal moet op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering worden aangekocht.
3. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen.

Model 3. Premieovereenkomst (beleggingsverzekering)

Dit model kan worden gebruikt voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en deelnemers die geheel of gedeeltelijk arbeidsongeschikt of uit dienst zijn. Dit model is geschikt voor de volgende twee regelingen:

1. Een premiereregeling waarbij jaarlijks een percentage van de pensioengrondslag als premie beschikbaar wordt gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. De premies worden na aftrek van de kosten belegd in beleggingsfondsen. De beleggingswaarde is onder meer afhankelijk van koersontwikkelingen. Met het pensioenkapitaal wordt op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering aangekocht.
2. Nettopensioen. Hierbij wordt jaarlijks een percentage van het loon dat hoger is dan de fiscale aftoppingsgrens als premie beschikbaar gesteld om een pensioenkapitaal op te bouwen. De premies worden na aftrek van kosten belegd in beleggingsfondsen. De beleggingswaarde is

onder meer afhankelijk van koersontwikkelingen. Met het pensioenkapitaal wordt op de pensioendatum een periodieke pensioenuitkering aangekocht.

Model 4. Ex-partner

Met dit model kunnen de volgende opgaven worden gedaan:

- Bijzonder partnerpensioen in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum (aanspraak op uitkering).
- Verevend ouderdomspensioen in rentevorm en bijzonder partnerpensioen in rentevorm, zowel voor als na de pensioendatum (aanspraak op uitkering).
- Bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd (aanspraak op kapitaal).
- Verevend ouderdomspensioen en bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een kapitaal is verzekerd (aanspraak op kapitaal).
- Bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd of een kapitaal bij overlijden is verzekerd (beleggingsverzekering).
- Verevend ouderdomspensioen waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd, bijzonder partnerpensioen in rentevorm (beleggingsverzekering).
- Verevend ouderdomspensioen en bijzonder partnerpensioen na de pensioendatum waarvoor een beleggingswaarde wordt opgebouwd (beleggingsverzekering).

Model 5. Pensioengerechtigden

Dit model wordt gebruikt voor de volgende pensioengerechtigden:

- Ontvangers van een (verevend) ouderdomspensioen
- Ontvangers van een partnerpensioen (ANW-hiaatverzekering)
- Ontvangers van een arbeidsongeschiktheidspensioen
- Ontvangers van een verevend ouderdomspensioen
- Ontvangers van een wezenpensioen

3. Gebruiksaanwijzing

Spelregels

- Alle iconen die op het UPO gebruikt mogen worden, vindt u op de UPO-website. Voor het gebruik van de iconen op het UPO gelden dezelfde regels als voor gebruik op Pensioen 1-2-3. U vindt alle regels in de stijlguide voor Pensioen 1-2-3.
- Het UPO kan digitaal en schriftelijk worden verstrekt. Het UPO mag digitaal worden verstrekt, tenzij de deelnemer bezwaar maakt tegen digitale verstrekking. Wordt het UPO schriftelijk verstrekt dan moeten de volgorde, hoofdkopteksten en iconen van het UPO-model worden overgenomen. Als het UPO digitaal wordt verstrekt, dan moeten de iconen, hoofdkopteksten en onderwerpen worden overgenomen, maar van de volgorde mag worden afgeweken als bij de deelnemers getoetst is wat hun wensen en behoeften zijn.
- De pensioenuitvoerder verstrekt de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde aan wie de informatie digitaal wordt verstrekt, op verzoek een papieren afschrift van de informatie.
- De subkopjes, bijvoorbeeld 'Heeft u vragen' zijn niet verplicht om letterlijk over te nemen. Pensioenuitvoerders mogen bijvoorbeeld ook in plaats van de vragende subkopjes, subkopjes opnemen die antwoorden geven.
- Digitaal communiceren kent veel mogelijkheden om de boodschap goed af te stemmen op de behoeften van de individuele deelnemer. Om deze reden staat de volgorde bij de digitale communicatie niet vast. Wel moet er in de digitale omgeving een downloadbaar bestand (archieffunctie) zijn dat is opgebouwd volgens de voorgeschreven volgorde.
- Het UPO kent verplichte onderdelen (informatie-elementen) die getoond moeten worden en optionele onderdelen die een pensioenuitvoerder kan tonen.
- Het UPO heeft geen voorgeschreven teksten. Zowel bij schriftelijke als digitale communicatie mogen de teksten zelf worden ingevuld. Omwille van de uniformiteit wordt uitvoerders gevraagd om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven. Kopjes en iconen mogen niet worden gewijzigd! Pensioenuitvoerders hebben de vrijheid om de teksten aan te laten sluiten op de eigen huisstijl (termen, tutoyeren, schrijfwijzen), maar geadviseerd wordt om zo dicht mogelijk bij de voorbeeldteksten te blijven.
Alleen bij het partner- en wezenpensioen mag gekozen worden voor een ander icoon dat beter aansluit op de regeling (met toevoeging van paraplu/portemonnee en een andere samenstelling van de poppetjes).
- De tekst over de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening is vormvrij. Pensioenuitvoerders zijn vrij om de in voorgaande jaren voorgeschreven tekst van de AFM te gebruiken. Bij de keuze van welke tekst wordt gebruikt moet ook rekening worden gehouden met de informatiebehoeften en kenmerken van hun deelnemers (lid 2 artikel 48 van de Pensioenwet).
- De kaders die rond de blokken gebruikt worden, mogen flexibel ingericht worden. Zo kan de ruimte op het UPO efficiënt gebruikt worden.
- In tegenstelling tot eerdere jaren zijn er vanaf het UPO 2017 geen toelichtingen meer ontwikkeld. Pensioenuitvoerders zijn dus vrij om de toelichting zelf te ontwikkelen en in te vullen. Pensioenuitvoerders zijn niet verplicht om een toelichting te maken. Bij digitale verstrekking kan de toelichting ook onderdeel zijn van het UPO-model, bijvoorbeeld door een mouse-over toelichting.
- Voor gewezen deelnemers die in de periode relevant voor het UPO pensioen hebben opgebouwd, moet de factor A ook worden opgenomen. Dit geldt dus voor het eerste jaar waarin het UPO wordt verstrekt. Voor de andere jaren is dit blok niet relevant en hoeft het niet getoond te worden. Bij het nettopensioen hoeft de factor A ook niet te worden getoond.

Hoe is het UPO opgebouwd?

Het Uniform Pensioenoverzicht bestaat over het algemeen uit vier blokken:

1. Basisgegevens
2. Aanspraken
3. Zekerheid
4. Meer weten

Het UPO voor arbeidsongeschikte deelnemers (modellen 1, 2 en 3) bevat nog een vijfde blok over de pensioenopbouw bij arbeidsongeschiktheid.

Tekst: optioneel of verplicht

Optionele onderwerpen staan tussen scherpe haken (< >). De teksten tussen deze haakjes geven aan dat u een keuzemogelijkheid heeft of een invulmogelijkheden: u moet een keuze maken uit de gegeven mogelijkheden of de juiste tekst invullen. Hierbij geldt: staat een tekst tussen scherpe haken én is het onderwerp en/of de tekst van toepassing op de pensioenregeling, dan moet u deze onderdelen opnemen.

Als u eigen tekst kunt/moet toevoegen, wordt dit aangegeven met vierkante haken [..].

Hybride regelingen

Er zijn door de sector 5 aparte UPO-modellen ontwikkeld. Sommige pensioenuitvoerders hebben hybride regelingen. Bij hybride regelingen is het de vraag of er twee aparte modellen moeten worden gebruikt of dat verschillende modellen kunnen worden gecombineerd in één model. Het is aan de pensioenuitvoerder om een goede afweging te maken. Duidelijkheid voor de deelnemer staat hierbij voorop.

7. Invullen Uniform Pensioenoverzicht Model 4

Versie ex-partner

Uniform Pensioenoverzicht <20221> (1)

Stand op: <31-12-jjjj-1><1-1-<jjjj> (2)

	<p>Uw persoonlijke gegevens (3) [Naam] Geboren op: [datum] <Herkeningsnummer: [nummer]></p> <p>Uw ex-partner (4) [Naam] Geboren op: [datum] Pensioendatum van uw ex-partner: [datum] <Oud-werkgever van uw ex-partner: [naam]> <Pensioenuitvoerder: [naam pensioenuitvoerder]> Soort pensioenregeling: <netto> [naam en/of soort regeling]</p>
---	--

(1) De term “Uniform Pensioenoverzicht ex-partner” moet voor de uniformiteit gebruikt worden en moet voor de herkenbaarheid opvallend worden weergegeven. Het pensioenoverzicht krijgt het jaartal waarin het wordt verstrekt. Een kopie van een Uniform Pensioenoverzicht uit een zeker jaar behoudt het oorspronkelijke jaartal.

(2) Het UPO ex-partner wordt eenmaal per vijf jaar verstrekt. De peildatum is 31-12 van het voorafgaande UPO-jaar of 01-01 van het UPO-jaar.

(3) Onder ‘Uw gegevens’ worden de persoonlijke gegevens van de ex-partner van de deelnemer opgenomen. Het is niet verplicht om de naam van de werkgever en het herkeningsnummer op te nemen. Pensioenuitvoerders worden aangeraden om het BSN-nummer van de deelnemer niet meer te vermelden op het UPO. Dit met het oog op de nieuwe privacy verordening (mei 2018) en mogelijke datalekken

Is de ex-partner overleden dan kan de uitvoerder kiezen om bij de gegevens van de partner toe te voegen: overleden na [peildatum]

(4) In dit blok worden ook de gegevens van de ex-partner opgenomen. De naam van de pensioenuitvoerder of van het pensioenfonds moet vermeld worden zodat de ex-partner weet waar het pensioen ondergebracht is. Om het voor de ex-partner aan wie dit overzicht gezonden wordt, zo duidelijk mogelijk te maken op welk pensioen dit overzicht betrekking heeft, bestaat de mogelijkheid om gegevens van de ex-partner en zijn (voormalig) werkgever op te nemen.

Welk pensioen kunt u verwachten?

<Hoeveel pensioen krijgt u als uw ex-partner met pensioen gaat? (5)>

<Bij pensionering koopt uw ex-partner pensioen aan met een <beleggings>kapitaal. Een deel van dat pensioen is voor u.> U krijgt naar verwachting onderstaand pensioen:

<vanaf <x> tot <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf <x> tot <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf <x>-jarige leeftijd van uw ex-partner, zolang uw ex-partner en u beiden leven € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf <datum> tot <datum> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

<vanaf <datum> zolang uw ex-partner en u beiden leven € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>

(6) <Heeft u met uw ex-partner afspraken gemaakt over de verdeling van <zijn><haar> pensioen? En zijn die afspraken binnen twee jaar na uw scheiding aan ons gemeld en heeft u van ons een bevestiging gekregen van die afspraken? Dan krijgt u uw overeengekomen deel vanaf het moment dat uw ex-partner met pensioen is. U heeft hierover eerder informatie van ons gekregen.>

<Het is bij <pensioenuitvoerder> niet bekend of u met uw ex-partner afspraken heeft gemaakt over de verdeling van <zijn><haar> pensioen. Wij weten daarom niet of u recht heeft op een deel van <zijn><haar> pensioen wanneer uw ex-partner met pensioen gaat. Zijn er wel afspraken gemaakt? Neem dan contact met ons op.>

<De pensioenregeling van uw ex-partner is op <datum> gewijzigd. De volgende punten zijn gewijzigd:[de pensioeningangleeftijd], [de franchise], [het opbouwpercentage], [de beschikbare premie als percentage van de pensioengrondslag], [de beschikbare premie].>

<Let op: U krijgt dit pensioen niet <of niet meer> als uw ex-partner overlijdt of als u met elkaar hertrouwt. Als de pensioendatum van uw ex-partner verandert en/of uw ex-partner gedeeltelijk met pensioen gaat, dan veranderen de bovenstaande bedragen ook.>>

(5) Dit gehele blok over het vereveningsrecht is optioneel. U kunt ervoor kiezen om met dit uniform pensioenoverzicht de ex-partner ook te informeren over de hoogte van het verevend pensioen dat rechtstreeks aan hem/haar uitgekeerd wordt.

Afhankelijk van de regeling en de keuze van de spilleeftijd worden één of twee bedragen ingevuld. Het is dus mogelijk om een regel weg te laten. Dus als de regeling van de ex-partner verschillende

bedragen kent (bijvoorbeeld van 62 tot 65 jaar een ander bedrag dan vanaf 65 jaar), worden beide regels ingevuld. Bij meer spilleeftijden mag de eerste regel vaker gebruikt worden.

(6) In dit optionele blok is het mogelijk om tekst op te nemen over het verevend pensioen, indien de afspraken nog niet verwerkt en de exacte bedragen nog niet bekend zijn.

	<p>Wat krijgt u <van ons> als uw ex-partner overlijdt?</p> <p>(7) <Als uw ex-partner overlijdt <voor <zijn><haar> pensioendatum>, komt een kapitaal beschikbaar voor een uitkering voor u. De hoogte van dit kapitaal <is afhankelijk van het moment van overlijden en> bedraagt per <31-12-jjjj-1><1-1-jjjj> € <bedrag>.</p> <p><<U kunt met dit kapitaal naar verwachting de volgende uitkering aankopen>><Als uw ex-partner overlijdt <voor <zijn><haar> pensioendatum> krijgt u van ons>: <vanaf het overlijden van uw ex-partner zolang u leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar> <vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <datum> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar> <vanaf <datum> zolang u leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar></p> <p><Als uw ex-partner leeft op <zijn><haar> pensioendatum, komt een <beleggings>kapitaal voor u beschikbaar. Daarmee koopt u een partnerpensioen dat u uitgekeerd krijgt nadat uw ex-partner overlijdt. <Naar verwachting kunt u met dit kapitaal de volgende uitkering aankopen>: <vanaf het overlijden van uw ex-partner zolang u leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar> <vanaf het overlijden van uw ex-partner tot <datum> € <bedrag> <bruto><netto> per jaar> <vanaf <datum> zolang u leeft € <bedrag> <bruto><netto> per jaar>>></p> <p><Overlijdt uw ex-partner voor <zijn><haar> pensioendatum? Dan krijgt u geen uitkering van ons.></p>
---	---

(7) Als er geen afsplitsing/reservering van een deel van het kapitaal van de deelnemer plaatsvindt na scheiding, laat u de zinsnede <U kunt met dit kapitaal onderstaande uitkering aankopen.> achterwege. De drie voorgaande regels vallen dan uiteraard ook weg.

Dit blok bevat verder teksten voor het partnerpensioen bij overlijden voor pensioendatum en het partnerpensioen bij overlijden na pensioendatum. Als er alleen sprake is van een partnerpensioen bij overlijden ná de pensioendatum moet u ook beide tekstblokken opnemen.

Als er geen partnerpensioen is bij overlijden van de ex-partner voor zijn of haar pensioendatum dan kan de volgende zin worden opgenomen: <Overlijdt uw ex-partner voor <zijn><haar> pensioendatum? Dan krijgt u geen uitkering van ons.>

Hoe zeker is uw pensioen?

De hoogte van uw pensioen staat <niet> vast (8)

<De hoogte van uw pensioen bij overlijden van uw ex-partner staat vast en uw pensioen kan niet worden verlaagd door < pensioenuitvoerder>.>

<De hoogte van uw pensioen bij overlijden van uw ex-partner staat niet vast. Pas <op de pensioendatum van uw ex-partner><bij overlijden van uw ex-partner> heeft u zekerheid over de hoogte van uw pensioenuitkering. De hoogte is afhankelijk van het tarief dat pensioenuitvoerders hanteren bij de aankoop van het pensioen <en de winstdeling> <en de rendementen op de beleggingen>.

<De hoogte van uw pensioen bij overlijden van uw ex-partner staat niet vast en kan in uitzonderlijke situaties worden verlaagd. Onze financiële situatie is ook van invloed op de hoogte van uw pensioen. We kunnen te maken krijgen met mee- en tegenvallers:

(9)

- De levensverwachting: hoe ouder mensen worden, hoe langer we het pensioen moeten uitkeren. We hebben dan meer geld nodig.
- De rente: we hebben meer geld nodig om hetzelfde pensioen te kunnen uitbetalen als de rente laag is. Als de rente hoog is, hebben we nu minder geld nodig.
- De beleggingen: de resultaten van onze beleggingen kunnen mee- of tegenvallen.>

<Kijk op <onze website><url>><Klik hier> voor meer informatie over onze financiële situatie en de beleidsdekkingsgraad, die gevolgen kunnen hebben voor uw pensioen.>

<Omdat de financiële situatie niet goed genoeg is, heeft <pensioenuitvoerder> een herstelplan. [Hier neemt u een toelichting op.]> (10)

(8) Als de hoogte van het pensioen niet vaststaat, dan moet hier worden gekozen voor: “De hoogte van uw pensioen staat niet vast”.

(9) Het noemen van de informatie bij de opsomming is niet verplicht. Deze tekst mag worden opgenomen, bijvoorbeeld zodat de tekst 1 op 1 aansluit bij Pensioen 1-2-3. T.o.v. voorgaande jaren zijn de voorbeeldteksten iets aangepast. De teksten zijn nu iets evenwichtiger: de beleggingen kunnen ook meezitten en de rente kan ook stijgen.

(10) Als er een herstelplan is, dan moet hiernaar worden verwezen in dit blok.

Verhoging <en verlaging> van uw pensioen in de afgelopen vijf jaar

In dit blok leest u of uw pensioen de afgelopen drie jaar is verhoogd <of verlaagd>.

Verhoging in de afgelopen vijf jaar

Uw pensioen steeg <niet mee> <voor een deel mee> <volledig mee> met de prijzen.
De afgelopen drie jaar stegen de prijzen en het pensioen als volgt: (11)

	Stijging van de prijzen*	Verhoging van uw pensioen
20201	<x>%	<x>%
202019	<x>%	<x>%
20189	<x>%	<x>%
20178	<x>%	<x>%
20167	<x>%	<x>%

* Bron: Centraal Bureau voor de Statistiek

[Hier neemt u indien van toepassing een tekst op over de voorwaardelijkheid van toeslagverlening.] (12)

[Hier neemt u een concluderende tekst op die de informatie in bovenstaande tabel duidt plus een toekomstverwachting.] (13)

<Verlaging in de afgelopen vijf jaar

<De hoogte van uw pensioen staat vast en uw pensioen kan niet worden verlaagd door ons.>

<De afgelopen jaren is uw pensioen niet verlaagd.><De afgelopen jaren verlaagden wij het pensioen dat u had opgebouwd als volgt: (11)

	Verlaging van uw pensioen
20210	<€ <bedrag>><<x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
202019	<€ <bedrag>><<x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
20189	<€ <bedrag>><<x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
20178	<€ <bedrag>><<x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>
20167	<€ <bedrag>><<x>%> <bruto><netto> <per jaar><per maand>

>
[Hier neemt u een concluderende tekst op die de informatie in bovenstaande tabel duidt plus een toekomstverwachting.] (13)>

(11) De blokken 'verhoging' en 'verlaging' waren altijd 2 aparte blokken maar zijn nu samengevoegd. U neemt informatie op over de toeslagverlening en het verlagen van de aanspraken van de afgelopen vijf jaar bij ex-partners. Als er geen toeslagambitie is en/of verlaging niet mogelijk is, dan neemt u een algemene zin op waarin u dit aangeeft. Het overzicht met verhogingen of verlagingen van de afgelopen vijf jaar hoeft dan niet te worden getoond.

Er moet een vergelijking met de verleende toeslag en prijsontwikkeling van de afgelopen vijf jaar worden gemaakt. Voor het bepalen van de prijsontwikkeling maken pensioenuitvoerders gebruik van de algemene "CPI alle huishoudens" met als referentieperiode een kalenderjaar (januari tot en met december), in één of twee decimalen nauwkeurig. Het gaat hier om het gemiddelde van de cijfers in de kalendermaanden van het voorgaande jaar. Als de datum van toekenning van de toeslag niet gelijk is aan 31 december of 1 januari van enig jaar, of als een afwijkende periode wordt vermeld waarover de toeslagverlening van toepassing is, dan mag de CPI referentieperiode hieraan worden aangepast. In andere gevallen moet als referentieperiode een kalenderjaar worden gebruikt.

Er kunnen verschillende indexaties gelden, voor bijvoorbeeld verschillende soorten pensioen (ouderdomspensioen, partnerpensioen, arbeidsongeschiktheidspensioen, of bij combinaties van gedeeltelijk actief/slaper). Het gehele blok wordt onduidelijk als je zowel indexatiepercentage en teksten opneemt voor het ouderdomspensioen, partnerpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, als indexaties verschillen. Daarom moeten pensioenuitvoerders dit blok invullen voor het belangrijkste onderdeel van de pensioenregeling. Dat is vaak het ouderdomspensioen. Als voor bepaalde onderdelen, zoals het partnerpensioen of arbeidsongeschiktheidspensioen andere indexatieregels gelden dan kan de pensioenuitvoerder dat kort melden en hiervoor verwijzen naar Pensioen 1-2-3 of Mijnomgeving.

(12) Een toeslag is alleen voorwaardelijk als onder andere in het UPO een voorwaardelijkheidsverklaring is opgenomen. De informatieverstrekking over de voorwaardelijkheid van de toeslagverlening is vormvrij. Dit brengt met zich mee dat pensioenuitvoerders vrij zijn om de in de voorgaande jaren voorgeschreven tekst in de toeslagenmatrix van de AFM te gebruiken. Het is niet meer verplicht om de toeslagenmatrix of het toeslagenlabel te gebruiken. Bij de keuze van welke tekst wordt gebruikt moet ook rekening worden gehouden met de informatiebehoefte en kenmerken van hun deelnemers (lid 2 artikel 48 van de Pensioenwet). Als er geen toeslagambitie is, dan neemt u een algemene zin op waarin u aangeeft dat het pensioen niet meestijgt met de prijzen. Het overzicht met

toeslagverlening en de prijsontwikkeling van de afgelopen drie of vijf jaar hoeft u dan niet te tonen.

(13) Uit het testen van dit UPO is gebleken dat deelnemers de informatie uit de tabellen (verhoging en verlaging) lastig begrijpen. Daarnaast kan de voorwaardelijkheidsverklaring bij de deelnemer een te hoge verwachting wekken. Pensioenuitvoerders zijn daarom verplicht om na de tabel een tekst op te nemen die de informatie in de tabel duidt en ook een toekomstverwachting geeft. Voorbeeld van toekomstverwachting: 'We kunnen uw pensioen de komende jaren waarschijnlijk niet verhogen'. Als de toekomstverwachting onduidelijk is, bijvoorbeeld omdat de werkgever bepaalt of en hoeveel toeslagen er worden verleend, dan kan dit worden vermeld.

Meer weten?

	<p>Wilt u een persoonlijk totaaloverzicht? (14)</p> <p>Bouwt u zelf ook pensioen op? Op www.mijnpensioenoverzicht.nl staat een persoonlijk overzicht van het pensioen dat u via uw werk heeft opgebouwd én van de AOW. U ziet er ook een inschatting van uw netto inkomen na pensionering. En u kunt uw pensioen met uw <eventuele> huidige inkomen vergelijken< en samen met uw <eventuele> partner uw gezamenlijk pensioen bekijken>. <Pensioen opgebouwd in een nettopensioenregeling en het pensioen dat u ontvangt van uw ex-partner zijn niet opgenomen op www.mijnpensioenoverzicht.nl.></p>
	<p>Heeft u vragen? <Of wilt u een wijziging doorgeven?></p> <p>Neem dan contact met ons op. (14) Op <website><link mijnomgeving><pensioenplanner> kunt u ook terecht voor meer informatie. <Pensioenuitvoerder> is bereikbaar via <e-mailadres> en op <telefoonnummer>.</p>

(14) Het opnemen van een verwijzing naar de website van de pensioenuitvoerder op het Uniform Pensioenoverzicht en een verwijzing naar mijnpensioenoverzicht.nl is verplicht.

<Dit Pensioenoverzicht is op zorgvuldige wijze tot stand gekomen. Wij zijn uitgegaan van de ons bekende gegevens en uw pensioenreglement. Het pensioenreglement is uiteindelijk bepalend. <U kunt het pensioenreglement <bij ons opvragen> <of> <downloaden van <...>.> De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM) houden toezicht op pensioenuitvoerders in Nederland. Dus ook op <naam pensioenuitvoerder>. (15)

(15) De laatste zin van deze tekst is voor alle pensioenuitvoerders verplicht. Pensioenuitvoerders die gevestigd zijn in het buitenland vervangen de namen van de toezichthouders en van het land in de correcte namen.

Voor de rest van de tekst geldt: pensioenuitvoerders mogen het UPO eindigen met deze optionele disclaimer. Bij het maken van de keuze om wel of geen gebruik te maken van deze disclaimer

adviseren we pensioenuitvoerders ook rekening te houden met de opvatting van de ombudsman pensioenen: *Alle uitingen van het fonds zijn voorzien van een disclaimer/voorbehoud waardoor zij in formele zin niet bijdragen aan de "sociale zekerheid" van de individuele deelnemer. Aan de beoordeling of er in een geval dat een pensioenuitvoerder foute informatie verstrekt er sprake kan zijn van een gerechtvaardigd vertrouwen en een mate van kenbaarheid, wordt op deze manier niet toegekomen (jaarverslag 2018).* Ook de AFM adviseert om géén disclaimer op te nemen.

Let op: In model 4 is het ook toegestaan om het kostenblok (model 2 en 3) en/of andere IORP-toevoegingen (modellen 1 tot en met 3) bijvoorbeeld de scenario's op te nemen.